

Skatteministeriet

9. november 2016
J.nr. 16-1566931

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 39 af 12. oktober 2016 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Henning Hyllested (EL).

Karsten Lauritzen

/ Søren Schou

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for, hvordan EU-kommissionen har kunnet acceptere den danske støtteordning (DIS-ordningen) og måden, den administreres på.

Svar

Jeg lægger til grund, at baggrunden for spørgsmålet er den verserende retssag mellem Søfartens Ledere og Skatteministeriet. Retssagen drejer sig om, hvorvidt to søfolk, der begge er omfattet af DIS-ordningen, har et erstatningskrav mod Skatteministeriet. Søfartens Ledere har anket Østre Landsrets frifindelse af Skatteministeriet til Højesteret.

Ifølge Søfartens Ledere har ministeriet handlet ansvarspådragende ved ikke at påse, at den nettoløn, der var aftalt mellem Søfartens Ledere og Danmarks Rederiforening, blev sat op, efter at indkomstskatten blev sat ned med vedtagelsen af forårspakke 2.0. I anden række har Søfartens Ledere gjort gældende, at Skatteministeriet har administreret sømandsbeskatningsloven i strid med EU's statsstøtteregele, hvilket ifølge Søfartens Ledere har medført, at de to søfolk har lidt et tab, som Skatteministeriet skal dække. Endelig har Søfartens Ledere gjort gældende, at Skatteministeriet i strid med grundlovens § 43 har delegeret beskatningskompetence til bl.a. DFDS A/S, der er de to søfolks arbejdsgiver.

Det bemærkes, at retssagen mellem Søfartens Ledere og Skatteministeriet kun bliver aktuel, hvis Søfartens Ledere ikke får medhold i deres krav mod DFDS A/S, om at DFDS A/S har en aftaleretlig forpligtelse til at regulere den nettoløn, som rederiet har udbetalt til de to søfolk.

Jeg har ingen kommentarer til selve retssagen, der om kort tid skal domsforhandles ved Højesteret.

På den baggrund skal jeg i hovedtræk redegøre for DIS-ordningen og Kommissionens godkendelse af og kontrol med ordningen. For en mere detaljeret gennemgang af DIS-ordningen, statsstøtteregelelinjerne og Kommissionens godkendelse og kontrol med ordningen kan jeg henvise til Østre Landsrets dom af 12. januar 2016 (SKM2016.50.ØLR).

DIS-ordningen

Som nævnt i mit svar på spørgsmål 33 er DIS-ordningen en statsstøtteordning til fordel for søfartssektoren. Statsstøtten gives på den måde, at rederierne kan udbetale en skattefri nettohyre til de søfolk, der er omfattet af ordningen. Den sparede skat tilfalder rederierne som statsstøtte i form af en lavere lønudgift.

DIS-ordningen blev indført i 1988 samtidig med etableringen af Dansk Internationalt Skibsregister. Af forarbejderne fremgår det, at det er en forudsætning for iværksættelse af den foreslåede skattefritagelse, at sømænd, der gør tjeneste om bord på skibe registreret i DIS, *"aflønes i henhold til løvoverenskomster, der er indgået på internationalt konkurrencedygtige vilkår"*. For at sikre opfyldelse af denne forudsætning var det bestemt, at skattefritagelsesreglen skulle sættes i kraft efter skatteministerens bestemmelse, hvilket skete med virkning

fra den 23. august 1988 efter indgåelsen af de første DIS-overenskomster. Det var således en forudsætning for indførelsen af DIS-ordningen, at størrelsen af nettolønnen til søfarende på DIS-skibe skulle fastsættes ved sædvanlig forhandling mellem arbejdsmarkedets parter.

EU's retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren¹

Ifølge statsstøtteretningslinjerne kan statsstøtten ydes på to måder. Det kan enten ske ved etablering af en nettolønsordning som DIS-ordningen, eller ved etablering af en bruttolønsordning, hvor de indeholdte skatter efterfølgende refunderes til rederiet. I begge tilfælde må statsstøtten til rederierne for de arbejdsrelaterede omkostninger maksimalt udgøre en fritagelse af søfolkene for beskatning og socialsikringsbidrag. Det maksimalt tilladte støtteniveau er således en fuldstændig fritagelse af søfolkene for beskatning.

Det bemærkes, at retningslinjerne ikke derudover forholder sig til, hvordan skattenedsættelsen skal ske i praksis i medlemsstaterne. Det fremgår navnlig ikke af retningslinjerne, at den statsstøtte, som ydes til rederierne efter en nettolønsordning krone-for-krone skal svare til den statsstøtte, som ydes efter en tilsvarende bruttolønsordning. Retningslinjerne indeholder alene principper for skattefritagelsesmodellerne og et støtteloft.

Kommissionens godkendelse og kontrol med DIS-ordningen

Kommissionen har taget stilling til den danske DIS-ordning tre gange:

1. Godkendelse af de danske regler for beskatning af søfolk

Første gang Kommissionen godkendte de danske skatteregler for søfolk var ved afgørelse af 13. november 2002. Kommissionen tog i sin afgørelse stilling til hele den danske DIS-ordnings forenelighed med statsstøttereglerne. Afgørelsen fastlægger dermed de statsstøtteretlige rammer for nettolønsordningen og fortolkningen heraf.

Kommissionen konkluderede, at ordningen udgjorde statsstøtte, men at ordningen opfyldte alle kravene i de dagældende retningslinjer, hvorfor ordningen var forenelig med det indre marked efter artikel 107, stk. 3, litra c i EUF-traktaten.

Det bemærkes, at Kommissionen i sin vurdering af DIS-ordningen udtrykkeligt bemærker, at ordningens støtteintensitet ikke overstiger det samlede beløb for skatter og socialsikringsbidrag. Dengang som nu blev nettolønnen fastsat ved forhandlinger mellem på den ene side de søfarendes organisationer og på den anden side rederierne, uden at staten spillede nogen rolle i disse forhandlinger, og uden at staten påså, at der skete en automatisk regulering af nettolønnen, hvis der skete ændringer i indkomstbeskatningen. Denne model blev således udtrykkeligt godkendt af Kommissionen.

2. Notificering af sømandsbeskatningsloven

Anden gang Kommissionen tog stilling til DIS-ordningen var i forbindelse med behandlingen af notificeringen af sømandsbeskatningsloven den 21. januar 2005.

¹ Meddelelse C(2004)43 fra Kommissionen – EU-retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren.

Sømandsbeskatningsloven samlede en række love, der hidtil havde reguleret beskatningen af søfolk. Formålet med loven var dels at tilpasse de danske regler om beskatning af søfolk til EU's nye retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren, dels at forenkle reglerne om beskatning af søfolk.

Det bemærkes, at der med indførelsen af sømandsbeskatningsloven blev indsat en bestemmelse om, at skattefritagelsen i DIS-ordningen var betinget af, at løn og godtgørelser m.v. var fastsat under hensyn til skattefritagelsen. Det fremgik af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsen alene var en kodificering af, hvad der også hidtil havde været gældende ret efter den dagældende DIS-ordning. Den daværende skatteminister tilkendegav endvidere gentagne gange under det lovforberedende arbejde, at bestemmelsen ikke indebar, at Skatteministeriet skulle påse, at nettolønnen blev reguleret i forbindelse med, at der blev gennemført ændringer af indkomstskatten, samt at Skatteministeriet hverken ville eller kunne blande sig i overenskomster indgået mellem de søfarendes organisationer og rederierne.

Ved brev af 18. maj 2005 udtalte Kommissionen, at ændringen af DIS-ordningen ikke behøvede at blive anmeldt til Kommissionen, da der ikke blev indført andre ændringer end dem, der er nødvendige for at opfylde statsstøtteretningslinjerne. Den udtalte endvidere, at de ændringer, som de danske myndigheder agtede at indføre, var i overensstemmelse med de nævnte retningslinjer.

3. Kommissionens kontrol med DIS-ordningen

Kommissionen fører på stikprøvebasis tilsyn med medlemsstaternes allerede godkendte statsstøtteordninger. Ved Kommissionens brev af 6. december 2012 blev de danske skatteregler for søfolk om bord på danske skibe udtaget til en sådan kontrol. Kommissionen stillede i den forbindelse en række spørgsmål til DIS-ordningen bl.a. om, hvordan den samlede støtte blev beregnet.

Skatteministeriet besvarede Kommissionens spørgsmål ved brev af 18. februar 2013. I brevet har Skatteministeriet udførligt redegjort for, hvordan DIS-ordningen konkret er sammensat samt for, hvordan Skatteministeriet har beregnet det faktiske støttebeløb. Om beregningsmetoden for statsstøtten anførte Skatteministeriet således blandt andet, at der som et led i skønnet over opgørelsen af den samlede støtte var forudsat, at skatten ville blive overvæltet på den ansatte, og at rederiernes omkostninger dermed ville være uforandrede, såfremt DIS-ordningen blev ophævet. Beskrivelsen af beregningsmetoden gav ikke anledning til bemærkninger fra Kommissionen.

Kommissionen stillede imidlertid andre opfølgende spørgsmål. I et af de opfølgende spørgsmål ønskede Kommissionen, at Skatteministeriet redegjorde for, hvordan støtteloftet i Kommissionens statsstøtteretningslinjer blev overholdt. I brev af 29. maj 2013 svarede Skatteministeriet hertil følgende:

"DIS-ordningen er en skattelempeordning. DIS-hyren udbetales som en skattefri nettohyre, og skattebesparelsen tilfalder rederiet som statsstøtte.

Det gælder generelt på det danske arbejdsmarked, at løn og arbejdsvilkår ikke fastsættes ved lov eller anden form for regulering fra regeringen, lovgivningsmagten eller andre myndigheder.

I stedet fastsættes løn og arbejdsvilkår ved forhandling mellem arbejdsmarkedets parter, dvs. lønmodtagernes faglige organisationer på den ene side og arbejdsgivernes tilsvarende organisationer på den anden. Der er således tale om, at to ligeværdige parter ved forhandling finder frem til de vilkår, der skal gælde.

For så vidt angår DIS-hyren er det et eksplicit krav i den danske sømandsbeskatningslov, at lønnen er fastsat under hensyn til skattefritagelsen. Rent praktisk fastsættes DIS-hyren efter den model, der er skitseret ovenfor, dvs. ved forhandling mellem de søfarendes faglige organisationer og rederierne. De to parter vil i sagens natur have modsat rettede interesser og vil derved nå frem til en nettoløn, der afspejler skattefritagelsen.”

Ved brev af 4. marts 2014 tilkendegav Kommissionen, med direkte henvisning til Skatteministeriets brev af 29. maj 2013, at den danske støtteordning til søfarende på DIS-skibe umiddelbart var i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer og Kommissionens tidligere godkendelse af ordningen.

Jeg henviser herudover til mit svar på spørgsmål 41 og de vedlagte breve fra Kommissionen.